

DORP inZICHT brengt West-Vlaamse dorpen in beweging

In verschillende West-Vlaamse dorpen nemen bewoners het initiatief om de leefbaarheid in hun dorp te verhogen. DORP inZICHT steunt dit proces door hen een methode aan te reiken die ervoor zorgt dat alle bewoners hun mening kunnen geven over het leven in hun dorp. Wat kan het dorpsleven aangenaamer maken? Wat vinden zij goed in hun dorp? Hoe kan het leven in hun dorp naar de toekomst worden verbeterd? Antwoorden op deze kernvragen zetten de bewoners aan om zelf initiatieven uit te tekenen en te verwezenlijken in samenwerking met het lokale bestuur.

Bewoners aan de slag

DORP inZICHT is een instrument vóór en dóór bewoners. De kracht van DORP inZICHT steunt dan ook op het enthousiasme van een groep dorpsbewoners. Maar elke inwoner, vereniging of gemeentebestuur kan de eerste stap zetten om een groep bewoners samen te brengen in een projectgroep die de motor is van het hele proces. DORP inZICHT biedt hen een maximale ondersteuning door middel van een internettoepassing, een toegankelijke handleiding en begeleiding op maat. Het pakket bevat meer dan 300 vragen over de centrale leefbaarheidsthema's (wonen, werken, verkeer, veiligheid, voorzieningen, lokaal bestuur en leefklimaat). Hieruit kan de projectgroep vragen kiezen die belangrijk zijn voor hun eigen dorpsgemeenschap. De opgestelde vragenlijst wordt persoonlijk afgegeven en terug opgehaald bij alle dorpsbewoners. Enkele leden uit de projectgroep voeren dan de gegevens uit de enquête in op de computer. De resultaten en de besluiten van deze bevraging worden bekend gemaakt aan alle dorpsbewoners en het lokale bestuur. Met die resultaten kunnen bewoners aan de slag: zelf initiatieven opzetten, voorstellen doen aan het gemeentebestuur of andere organisaties, en samen met hen verbeteringen doorvoeren.

Samenwerking gemeentebestuur

DORP inZICHT stopt dus niet bij de bekendmaking van de onderzoeksresultaten. Bedoeling is dat de bewoners op basis van de resultaten, zelf actiepunten opstellen en initiatieven opzetten om de leefbaarheid in hun dorp te verbeteren. Voor het slagen van DORP inZICHT is de steun van de gemeente echter onontbeerlijk. Het mag dan geen evidentie zijn, dit project vergt hoe dan ook oprechte politieke wil om de bewoners de concrete mogelijkheden te bieden een verbetering van de leefbaarheid waar te maken. Met andere woorden, het is een noodzaak dat het lokale bestuur de projectgroep erkent en ondersteunt, en hen bijstaat in het dragen van de kosten. De resultaten van de enquête bieden hiervoor een interessante onderhandelingsbasis.

Naar een versteviging van de bewonersinspraak

Als je in een DORP inZICHT - dorp komt, hoor je vaak de uitspraak "We willen dat ze meer rekening houden met ons". Met 'ze' bedoelt men uiteraard het lokale bestuur en 'ons' zijn dan de dorpsbewoners. In dit licht heeft DORP inZICHT de ambitie om een constructieve dialoog op te zetten tussen bewoners en lokale besturen. De ideale situatie is dat DORP inZICHT zichzelf overbodig maakt: de lokale besturen zorgen er dan zelf voor dat bewoners inspraak hebben in zaken die hun dorp aangaan. In de toekomst wil DORP inZICHT de gemeentebesturen meer betrekken in het proces en hen aanmoedigen DORP inZICHT aan te grijpen in een proces van participatie. Van bij het begin wordt dan aan gemeentebesturen een ruim engagement gevraagd. Dit engagement omvat de bereidheid om aan dorpsbewoners inspraak te verlenen en daadwerkelijk samen te werken met hen om de leefbaarheid te verbeteren. Hiermee verbonden, kan een dorpsontwikkelingsplan tot stand komen, waarin het gemeentebestuur samen met de bewoners nadenkt over de toekomst van het dorp. Het kan ook dat de projectgroep blijft bestaan in de vorm van een bewonersplatform en dient als aanspreekpunt voor het gemeentebestuur.

Leeft een dorpsgemeenschap wat in de schaduw van de hoofdgemeente of stad? Dan biedt DORP inZICHT een handleiding om bewoners te betrekken in een dialoog met het lokale bestuur. Aan de hand van vraagstelling en engagement kan een initiatiefgroep uitgroeien tot een stabiel bewonersplatform.

Inspiratie uit andere dorpen

De dorpsraad van **Kanegem** (Tielt) deed beroep op DORP inZICHT om inhoud te geven aan de eigen werking: de resultaten van de enquêtes geven aan waar de dorpsraad in de toekomst verder kan aan werken. In september werd de presentatie van de onderzoeksresultaten gegeven, waaruit nu vijf concrete werkgroepen zijn opgestart. De werkgroepen gaan aan de slag rond 'het uitwerken van een dienstencentrum in Kanegem', 'voorzieningen voor jeugd en jeugdverenigingen', 'verkeersveiligheid', 'vervoersservice', en het 'opmaken van een dorpskrant'. Uit de resultaten is ook gebleken dat enkele knelpunten moeilijk te bekijken zijn in werkgroepen, maar in eerste instantie de steun van het gemeentebestuur vereisen.

Ook in **Houtave** (Zuierenkerke) is men aan het werk met de resultaten. Bewoners verwachten vooral een grotere betrokkenheid en inspraak bij de plannen van het lokale bestuur. Zij strijden voor het tegenhouden van bijkomende bebouwingen en het behoud van de rust van Houtave. De bewoners van Houtave vroegen ook de medewerking van De Lijn opdat de bus de schoolgaande jeugd in het dorpscentrum zou oppikken in plaats van aan de rand, dit wegens veiligheidsredenen.

"Het leek ons een unieke gelegenheid om via de methodiek van DORP inZICHT en de steun van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen echte inspraak te verwerven bij het gemeentebestuur. Momenteel kunnen we stellen dat er een bewonerscomité is ontstaan dat samen met het gemeentebestuur het leven in ons dorp wil verbeteren. Eigenlijk is het doel de bewoners dichter bij het bestuur te brengen. Meer en betere communicatie is noodzakelijk. De grote respons die we van de bewoners kregen op de enquête, namelijk 75 %, bewijst de noodzakelijkheid van het project." (Norbert Dendievel, Houtave)

In **Ettelgem** (Oudenburg) zal, vanuit de vraag van heel wat bewoners, een dorpsraad worden opgericht, waarin een groep geëngageerde mensen de andere dorpsbewoners zullen vertegenwoordigen in de communicatie met het bestuur. Ook een dorpswoning in Ettelgem zelf is bij de meeste bewoners gewenst. Verder vindt men het belangrijk dat er meer speelruimte komt voor de kinderen. Dit kan bijvoorbeeld op het braakliggend terrein van de oude chirolokalen.

"DORP inZICHT heeft in Ettelgem een totaal nieuwe groep mensen in beweging gebracht. Waar het normaal nogal moeilijk was om nieuwe mensen te engageren voor onze vereniging, is dit met DORP inZICHT wel gelukt. Er is een enthousiasme ontstaan dat onlangs twee opvallende resultaten heeft opgeleverd: we zijn gestart met een hele grote groep medewerkers om de jaarlijkse kermis uit te bouwen. Dit is fantastisch gelukt, het was een kermis als nooit te voren. Er werd een eigen vlag voor het dorp ontworpen met de tekst "Ettelgem Leeft". Er waren in korte tijd al 70 vlaggen verspreid, nu worden er nog 100 bijbesteld. Deze vaststelling maakt voor mij dat het project al geslaagd is onafhankelijk van de verdere resultaten." (Daniel Vanmuller, Ettelgem)

Desselgem (Waregem) geeft eind november een presentatie van de resultaten. In **Ramskapelle** (Nieuwpoort) en **Schuijterskapelle** (Tielt) is de projectgroep momenteel in de weer met het ingeven en analyseren van de antwoorden. Nog even wachten op de resultaten dus.

Zowel bewonersgroepen als lokale besturen kunnen terecht bij ons indien ze belangstelling hebben. Het begin van de nieuwe legislatuur kan voor gemeentebesturen een goed moment zijn om te peilen naar de mening van dorpsbewoners, om daarop dan beleidskeuzes te baseren in de komende jaren.

Meer informatie over DORP inZICHT vind je op de website www.dorpinzicht.be
Lore Jonckheere
050 / 39 37 71
lore.jonckheere@samenvlevingsopbouw.be

DORP

inZICHT?

WAT

Methodiek die bewoners uitnodigt tot participatie en engagement om de leefbaarheid in hun omgeving te verbeteren.

WIE

Voor en door bewoners van kleine landelijke leefkernen. Initiatief vanuit bewoners, verenigingen of lokale besturen.

HOE

- Er wordt gebruik gemaakt van een vragenlijst op maat van het dorp, door de bewoners opgesteld aan de hand van een voorbeeldvragenlijst.
- De vragenlijst wordt persoonlijk verspreid bij alle inwoners en terug opgehaald.
- De analyse gebeurt door een internettoepassing.
- Met de resultaten kunnen bewoners aan de slag. Knelpunten in het dorp worden omgezet in actiepunten.

WANNEER

Tot eind 2007 is begeleiding voorzien vanuit Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen. Een project kan een jaar in beslag nemen.

Het project loopt met middelen van de Vlaamse Minister voor Plattelandsbeleid.

